หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ ความต้องการการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับ

นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

ผู้เขียน นายพรพนม ประธานราษฎร์

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์อังสนา ธงไชย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี จำนวน 242 คน และอาจารย์ที่สอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 92 คน รวมทั้งสิ้น 334 คน เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยใช้มาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษา ของสมาคมห้องสมุคมหาวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบที

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความต้องการการพัฒนาทักษะตามมาตรฐานทักษะการรู้ สารสนเทศที่ 1-5 โดยรวมในระดับมาก มาตรฐานที่นักศึกษาต้องการได้รับการพัฒนามาก 3 อันดับแรก คือ มาตรฐานที่ 5 การเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และประเด็นของสังคมเกี่ยวกับการใช้และ การเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้อง ตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ และ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศและแหล่งที่มาอย่างมีวิจารณญาณรวมทั้ง สามารถ เชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้รับการคัดเลือกไว้แล้วกับพื้นฐานความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่

สำหรับความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ โดยรวมในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ การสอนระยะสั้น การสอนเป็นกระบวนวิชาอิสระ และการสอน ออนไลน์ตามลำดับ เมื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลสถิติโดยใช้ค่าทดสอบทีพบว่าโดยรวมนักศึกษาต้องการ พัฒนาทักษะตามมาตรฐานทักษะการรู้สารสนเทศที่ 1-5 และต้องการรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับความต้องการของอาจารย์พบว่า อาจารย์ต้องการให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะ การรู้สารสนเทศโดยรวมในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ มาตรฐานที่ 5 การเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และประเด็นของสังคมเกี่ยวกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงการใช้สารสนเทศ อย่างถูกต้อง ตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศที่ ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

สำหรับความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ โดยรวมพบว่ามีความต้องการในระดับมาก โดยต้องการให้มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนใน พัฒนาทักษะการรู้สาระสนเทศ 3 ลำดับแรก คือ การปฐมนิเทศ การสอนแบบระยะสั้น และการนำชม ห้องสมุด ตามลำดับ

Independent Study Title Needs in Developing Information Literacy Skills for

Undergraduate Students at North-Chiang Mai University

Author Mr. Pornpanom Prathanrat

Degree Master of Arts (Information Studies)

Advisor Associate Professor Angsana Thongchai

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the need for developing the Information Literacy Competency Standards for Higher Education among the undergraduate students in North-Chiang Mai University using a sample group of 242 undergraduate students and 92 instructors of the university, a total of 334 subjects. The tool for data collection was a questionnaire based on the Information Literacy Competency Standards for Higher Education of the Association of College and Research Library – ACRL, USA. The statistics for analyzing the data involved frequency, percentage, mean, standard deviation and a t-test.

The findings show that students need development in all of the five standards (Standards 1-5) at a high level. Three of the standards that students need development at a high level were Standard Five: The information literate student understands many of the economic, legal, and social issues surrounding the use of information and accesses and uses information ethically and legally; Standard Two: The information literate student accesses needed information effectively and efficiently; and Standard Three: The information literate student evaluates information and its sources critically and incorporates selected information into his or her knowledge base and value system.

Regarding the need for teaching and learning management, the three types of courses that were needed at a high level were short courses, stand-alone courses and online courses respectively. The statistical analysis by t-test showed that students wanted development in all five of the standards (1-5) of the Information Literacy Standards. Their need for teaching and learning management was not statistically different at the 0.05 level.

Regarding the instructors, they wanted students to receive development at a high level in 3 of the standards as follows: Standard Five: The information literate student understands many of the economic, legal, and social issues surrounding the use of information and accesses and uses information ethically and legally; Standard Two: The information literate student accesses needed information effectively and efficiently; and Standard Four: The information literate student, individually or as a member of a group, uses information effectively to accomplish a specific purpose.

The overall need for the teaching and learning for developing the Information Literacy Standards was ranked at a high level. Especially the three types of teaching and learning management that were ranked at the high level were orientation, short courses and a library tour respectively.

